

Aan : Algemeen Bestuur
Van : Petra Links, directeur
Datum : 4 december 2024
Onderwerp : Aanpassing Gemeenschappelijke Regeling aan de WGR

Aanleiding

Aanpassing van de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's is nodig omdat de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) per 1 juli 2022 is gewijzigd. Aanvankelijk was het de intentie om de wijziging samen te laten vallen met het uittreden van het Rijk uit de Gemeenschappelijke Regeling. Vanwege de vertraging in de Archiefwet, waarvan de uittreding van het Rijk uit de Gemeenschappelijke Regeling afhankelijk is, zal het aanpassen van de Gemeenschappelijke Regeling toch in twee stappen plaatsvinden.

Vragen aan het Algemeen Bestuur

- Op basis van artikel 19 van de WGR moet het Algemeen Bestuur goedkeuring geven aan het wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling. Voor ligt een besluit om wijzigingen door te voeren. Het Algemeen Bestuur wordt gevraagd om goedkeuring te geven aan dit besluit.

Na goedkeuring in het Algemeen Bestuur zal direct een brief naar de colleges van de deelnemers gaan om instemming te vragen van de gemeenteraden en dit te bekrachtigen met ondertekening van het besluit dat voorlicht om de wijzigingen door te voeren.

- De aanpassingen van de Gemeenschappelijke Regeling zijn administratief juridisch van aard. De gemeentelijke bestuurders wordt gevraagd of zij verwachten dat de zienswijze procedure via de gemeenteraden bestuurlijke issues kan geven.
- Het Algemeen Bestuur wordt gevraagd of een rondschrijven over de aanpassingen van de Gemeenschappelijke Regeling in het kader van de WGR aan de gemeenteraden wenselijk is.

Aanpassing Gemeenschappelijke Regeling aan de WGR

Het Gelders Archief heeft in december 2023 een gewijzigde regeling naar het Nationaal Archief gestuurd met het verzoek deze aanhangig te maken bij de Tweede Kamer.

De kern van de aanpassingen sluiten aan op de wijzigingen die per 1 juli 2022 in de WGR zijn doorgevoerd. De belangrijkste wijzigingen zijn gericht op:

- Zienswijzen bij oprichting, wijziging of beëindiging: Gemeenteraden hebben het recht om een zienswijze te geven over het ontwerpbesluit tot oprichting, wijziging of beëindiging van een gemeenschappelijke regeling. De termijn hiervoor is acht weken.
- Actieve informatieplicht: Het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling is verplicht actief informatie te verstrekken aan de gemeenteraden, met afspraken over de wijze van informatievoorziening.
- Afspraken over uittreding: Er moeten afspraken worden vastgelegd over de gevolgen van uittreding voor het vermogen van de rechtspersoon, inclusief aspecten zoals personeel, contracten, huisvesting en investeringen.
- Afspraken over evaluatie: De regeling moet bepalingen bevatten over de evaluatie van de gemeenschappelijke regeling.

De definitieve teksten voor de wijzigingsregeling en de regeling zelf zijn van het Nationaal Archief op 11 november 2024 ontvangen. Deze teksten zijn ook afgestemd met OCW.

De belangrijkste wijzigingen in de regeling RHC Gelders Archief zijn:

- Aan art 14 zijn 3 artikelen toegevoegd om te voldoen aan de informatieplicht.
- Artikel 35 is gewijzigd, er is een geheel nieuw artikel 35a aan toegevoegd en art 37 is gewijzigd. De inhoud van deze artikelen gaan allen over afspraken bij uittreding.
- Artikel 38 is uitgebreid en bevat afspraken over evaluatie en bekendmaking van wijzigingen.

Er is één majeure wijziging waar het Algemeen Bestuur specifiek kennis van moet nemen:

- artikel 35a lid 4: Als uittreding door de minister plaatsvindt onder gelijktijdige voortzetting van de financiering van het beheer van het rijksarchief, is de uittreedsom zoals bepaald in lid 2 niet van toepassing op de uittreding door de minister. Bij uittreding wordt de financiering voortgezet middels een SPUK, zoals bepaald in de nieuwe Archiefwet. Deze tekstuele aanpassing is gedaan om te voorkomen dat de minister naast de SPUK ook een uittredingssom betaalt.

De mineure tekstuele wijzigingen hebben onder ander betrekking op de schrijfwijze en termijnen. De verwijzing in art 16 naar financiële bijlage is eruit gehaald maar de actuele specificatie wordt jaarlijks verstrekt.

Roadmap

- Na akkoord van het Algemeen Bestuur op de definitieve tekst en het besluit om de wijzigingen door te voeren worden de gemeenteraden gevraagd om hun zienswijze en instemming. Bekrachtigd met een handtekening van B&W.
- Vervolgens wordt dit voorgehangen bij de Tweede Kamer.
- Na publicatie door de minister in de *Staatscourant* wordt de Gemeenschappelijke Regeling van kracht.

Tot die tijd blijft de oude regeling uiteraard van kracht. Er zijn geen risico's, financieel of anderszins. Want hoewel de regeling nog niet is aangepast aan de nieuwe WGR handelt het Gelders Archief er al wel naar.